

V Bruseli 11. marca 2021
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Delegácie
Č. dok. Kom.:	9634/18 + COR1 + ADD1
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 – <i>príprava diskusie Rady</i>

I. ÚVOD

1. Komisia 1. júna 2018 predložila návrh reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Reformný balík obsahuje návrh nového nariadenia o financovaní, riadení a monitorovaní SPP (ďalej len „horizontálne nariadenie“). Vzhľadom na pozitívne skúsenosti s fungovaním súčasného horizontálneho nariadenia č. 1306/2013 by sa v návrhu v podstate zachovali prvky, ktoré fungujú dobre, ako sú napr. riadiace subjekty v členských štátoch. Nariadenie je však potrebné zmeniť, aby sa zosúladiť s navrhovaným novým modelom vykonávania a s politickým posunom smerom k „výkonnosti“, čo sú ciele, ktoré Rada podporuje.

2. Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo sa 21. októbra 2020 dohodla na všeobecnom smerovaní k reforme SPP, ako aj k horizontálnemu nariadeniu¹. Európsky parlament 23. októbra 2020 schválil svoju rokovaciu pozíciu. Na základe získaných mandátov sa inštitúcie zapojili do procesu neformálnych rokovaní.
3. Prvý trialóg o všetkých troch návrhoch reformy SPP sa uskutočnil 10. novembra 2020 a odvtedy sa 4. a 18. decembra 2020 a 29. januára a 2. marca 2021 konali štyri trialógy zamerané na horizontálne nariadenie. Piaty trialóg je naplánovaný na 25. marca.
4. Rokovania s Európskym parlamentom sú založené na 8 okruhoch vzájomne súvisiacich článkov týkajúcich sa týchto tém: 1. riadiace subjekty, 2. finančné riadenie, 3. rámec výkonnosti a nový model vykonávania, 4. kontroly zo strany Komisie, systémy kontroly a sankcie, 5. transparentnosť a audit, 6. poľnohospodárska rezerva, 7. kondicionalita a 8. iné.

II. SÚČASNÝ STAV

5. Vo všeobecnosti sa v rokovaniach v rámci trialógu s Európskym parlamentom a Komisiou dosiahol značný pokrok. Dosiahli sa predbežné dohody, najmä pokiaľ ide o tieto tematické okruhy:
 - Dosiahla sa široká dohoda o okruhu týkajúcom sa riadiacich subjektov. Vzhľadom na to, že sa preukázalo, že riadiace subjekty v členských štátoch fungujú dobre, majú inštitúcie vo všeobecnosti rovnaký cieľ, a to zachovať súčasný stav a zabezpečiť pokračovanie súčasného usporiadania. Z právnych dôvodov však EP trval na novom poradí príslušných článkov, v dôsledku čoho by sa každému subjektu venoval samostatný článok.

¹ Pozri dokument 12151/20.

- Pokiaľ ide o tematický okruh finančného riadenia, v zásade existuje dohoda o prahovej hodnote v súvislosti s finančnou disciplínou vo výške 2 000 EUR. Bude však potrebné ďalej diskutovať o všeobecnom rozsahu finančnej disciplíny, keďže EP požaduje výnimku z finančnej disciplíny pre najvzdialenejšie regióny, ktorú Rada nemôže podporiť. Parlament súhlasil s pozíciou Rady k vyplácaniu preddavkov, keďže takýto postup poskytuje flexibilitu. Pokiaľ ide o zmeny týkajúce sa VFR, ktoré navrhol EP a týkajúce sa sadzieb predbežného financovania a pravidiel automatického zrušenia viazanosti, Rada nie je pripravená opätovne otvoriť diskusiu o záveroch Európskej rady o VFR z júla 2020, hoci EP zastáva názor, že osobitné sektorové ustanovenia nie sú súčasťou balíka o VFR.
- Pokiaľ ide o tematický okruh týkajúci sa transparentnosti a auditu, dosiahla sa dohoda o návrhoch Rady technicky zosúladiť ustanovenia o transparentnosti v horizontálnom nariadení s nariadením o strategických plánoch a všeobecným nariadením. S cieľom zabezpečiť väčšiu transparentnosť chce Parlament do nariadenia vložiť ustanovenie, ktorým by sa umožňovala identifikácia prijímateľov a prípadne skupín/podnikov, ku ktorým patria. Rada chápe politický význam tejto požiadavky EP, ale poukázala na to, že by nemala viesť k vysokému administratívne zaťaženiu členských štátov. V tejto súvislosti je potrebná ďalšia diskusia, a to aj v súvislosti s návrhom Komisie, pokiaľ ide o článok 57 o ochrane finančných záujmov EÚ (ktorý je súčasťou tematického okruhu týkajúceho sa kontrol zo strany Komisie, systémov kontroly a sankcií).
- Pokiaľ ide o tematický okruh týkajúci sa kondicionality, výzvou je získať podporu EP pre prístup Rady, pokiaľ ide o články 84 až 87 horizontálneho nariadenia. Cieľom zmien, ktoré navrhuje Rada, je nájsť správnu rovnováhu medzi *úsilím v oblasti kontroly kondicionality* a potrebou zachovať jednoduchosť a malé administratívne zaťaženie. A čo je najdôležitejšie a v súlade s novým modelom vykonávania, za *úsilie v oblasti kontroly kondicionality* by mali zodpovedať členské štáty. Parlament je ochotný prípadne akceptovať prístup Rady výmenou za určité ústupky zo strany Rady, pokiaľ ide o kontrolnú vzorku, sumu, do ktorej sa neuplatňuje žiadna sankcia, úmyselnosť nedodržania požiadaviek a percentuálne miery, ktoré sa majú uplatniť na zníženia.

- Ďalšie prípravné práce sa v súčasnosti vykonávajú na úrovni technických expertov na tematickom okruhu týkajúcom sa kontrol zo strany Komisie, systémov kontroly a sankcií, čo by malo pomôcť, aby sa na 5. trialógu 25. marca dosiahli konkrétne výsledky. Tematický okruh týkajúci sa rámca výkonnosti a nového modelu vykonávania sa do určitej miery riešil na každom z posledných troch trialógov, ale len na všeobecnej úrovni. Očakáva sa však, že tento okruh bude predmetom konkrétnych rokovaní na trialógoch o horizontálnom nariadení 25. marca a 26. marca na trialógu o všetkých troch návrhoch reformy SPP. O tematickom okruhu týkajúcom sa poľnohospodárskej rezervy sa bude rokovať v najbližších týždňoch.
- Niektoré prvky tematického okruhu týkajúceho sa výkonnosti a nového modelu vykonávania už boli predmetom rokovaní a ukázalo sa, že medzi EP a Radou existujú výrazné rozdiely. Parlament sa domnieva, že navrhovaný systém založený na výkonnosti nemôže poskytnúť potrebnú istotu pre výdavky SPP a chýba mu jednotnosť, pokiaľ ide o vykonávanie SPP v členských štátoch. EP preto obhajuje návrat k súčasnému systému založenému na dodržiavaní noriem: oprávnenosť výdavkov na úhradu z rozpočtu EÚ by mala závisieť od dodržiavania podmienok oprávnenosti, pokiaľ ide o konečných prijímateľov stanovených v strategických plánoch SPP. Rada pri viacerých príležitostiach zaujala názor, že nemôže akceptovať *dvojvrstvový systém*, v ktorom by sa popri súčasnom systéme založenom na dodržiavaní noriem sledovala aj výkonnosť, keďže by sa tým administratívne zaťaženie členských štátov zvýšilo na neprijateľnú úroveň. Rada podporuje systém založený na výkonnosti a nový model vykonávania, navrhujeme však, aby sa v záujme zjednodušenia a predchádzania administratívneho zaťaženia vykonali určité zmeny návrhu Komisie.

Výzvou v rokovaniach bude usilovať sa dosiahnuť správnu rovnováhu medzi požiadavkami EP na posilnenie istoty a jednotnosti SPP a želaním Rady vytvoriť v súvislosti so SPP zjednodušený a menej byrokratický nový model vykonávania. Predsedníctvo sformulovalo niekoľko návrhov, ktoré zahŕňajú ďalšiu prácu na článkoch 8, 11, 39, 40, 47, 57 a 57a s cieľom splniť do určitej miery požiadavky Parlamentu, zatiaľ čo na druhej strane sa nevykonajú žiadne zmeny v návrhu článku 35 o oprávnenosti výdavkov pre členské štáty, to znamená, že *základné požiadavky Únie* nebudú zahŕňať oprávnenosť na úrovni prijímateľa.

III. ĎALŠÍ POSTUP

6. Všeobecné smerovanie Rady k horizontálnemu nariadeniu vychádza z týchto zásad: po prvé, súčasné horizontálne nariadenie funguje dobre a preukázalo sa, že je pevným základom pre financovanie, riadenie a monitorovanie SPP. Inými slovami, nie je potrebné meniť to, čo už dobre funguje. Po druhé, Rada podporuje zmenu paradigmy smerom k výkonnosti prostredníctvom nového modelu vykonávania. Rada však s cieľom obmedziť administratívne zaťaženie pre poľnohospodárov aj správne orgány a zachovať čo najväčšiu jednoduchosť navrhuje niekoľko zmien návrhu Komisie. Po tretie, Rada je proti *dvojvrstvovému systému*, pretože by sa tým administratívne zaťaženie členských štátov zvýšilo na neprijateľnú úroveň a bolo by to v rozpore s cieľom zjednodušenia SPP.
7. Predsedníctvo má v úmysle naďalej obhajovať uvedené zásady v ďalších rokovaníach o horizontálnom nariadení týkajúcich sa politicky citlivých otázok, ako sú výkonnosť a nový model vykonávania, kontroly kondicionality a sankcie a poľnohospodárska rezerva.
8. Na zasadnutí Osobitného výboru pre poľnohospodárstvo (OVP) 8. marca sa členské štáty vyjadrili k trom konkrétnym otázkam. Predsedníctvo na základe rokovaní v OVP a s cieľom zbližiť pozície v medziinštitucionálnych rokovaníach predložilo niekoľko návrhov s cieľom poskytnúť základ pre dosiahnutie pokroku smerom k vypracovaniu celkového kompromisného balíka. Na zasadnutí Rady a s prihliadnutím na uvedené vysvetlenia sa ministri vyzývajú, aby vyjadrili svoje názory na návrhy predsedníctva, čo by pomohlo stanoviť pozície, ktoré sa majú zaujať v ďalších rokovaníach o horizontálnom nariadení:
 - Kompromisný návrh EP (článok 96), ktorý by prijímateľom prostriedkov z fondov uložil povinnosť poskytovať všetky informácie potrebné na ich identifikáciu vrátane prípadnej identifikácie skupiny, do ktorej patria.² S prihliadnutím na skutočnosť, že povinnosť poskytovať informácie by sa vzťahovala najmä na prijímateľov s obmedzenou administratívnou záťažou pre členské štáty, navrhuje predsedníctvo zaujať pozitívne stanovisko k nedávne mu kompromisnému návrhu EP.

² Pozri dokument 6704/21, v ktorom je uvedené podrobné vysvetlenie kompromisného návrhu Parlamentu.

- Návrh Komisie (článok 57), na základe ktorého by sa používanie systému ARACHNE ako jednotného nástroja hĺbkovej analýzy údajov stalo povinným s cieľom overovať, zaznamenávať a uchovávať informácie o organizáciách alebo fyzických osobách, ktoré sú v konečnom dôsledku prijímateľmi finančných prostriedkov EÚ.³ Používanie spoločného, jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov by umožnilo interoperabilitu a porovnateľnosť údajov a následne by podporilo ochranu finančných záujmov EÚ, ale vzhľadom na to, že na testovanie tohto nástroja v špecifickom kontexte SPP je potrebný dlhší čas, predsedníctvo navrhuje, aby v prvej fáze bolo používanie tohto nástroja pre členské štáty počas prechodného obdobia dobrovoľné.
- Otázky súvisiace s úsilím členských štátov v oblasti kontroly kondicionality (články 84 – 87) a ústupkami, ktoré Parlament očakáva zo strany Rady, pokiaľ ide o kontrolnú vzorku, sumu, do ktorej sa neuplatňuje žiadna sankcia, úmyselnosť nedodržania požiadaviek a percentuálne miery, ktoré sa majú uplatniť na zníženia. Pokiaľ ide o tieto požiadavky EP, predsedníctvo navrhuje: zachovať kontrolnú vzorku zahŕňajúcu 1 % prijímateľov, ako navrhuje Komisia (článok 84 ods. 3); akceptovať sumu 100 EUR, ako pôvodne navrhla Komisia (článok 85 ods. 2); akceptovať článok 86 ods. 1, ako ho pôvodne navrhla Komisia, a vypustiť slová „ak sa tak členské štáty rozhodnú“; a akceptovať článok 86 ods. 2, ako ho pôvodne navrhla Komisia, t. j. v znení „percentuálna miera zníženia predstavuje spravidla 3 %“.

³ Podrobné vysvetlenie návrhu Komisie sa nachádza v dokumentoch 6704/21 a WK 12512/2020. Pripomienky členských štátov k návrhu Komisie sú uvedené v dokumente WK 10645/2020 ADD 1 – 17.